

باسمه تعالی
طرح درس مقطع کارشناسی

اطلاعات درس و رشته:	فقه خانواده (حقوق خانواده) / فقه و مبانی حقوق (فقه و حقوق) / ۲ واحد
اطلاعات کلاس درس:	چهارشنبه، س ۱۵:۳۰، کلاس B۳۱۳
راه‌های ارتباطی:	ایتا و تلگرام: @SMNARIMANI
معرفی استاد:	https://www.mofidu.ac.ir/departments/theology/the-faculty/seyed-mahdi-narimani-zamanabadi

۱- شرح درس Lesson Plan

قبل از هر چیزی...

تا حالا فکر کردین چرا بعضی ازدواج‌ها راحت به هم می‌خوره ولی بعضی نه؟ اصلاً می‌دونین توی دعوای زناشویی، شرع چی به نفع کدوم طرفه؟ چرا تو جامعه‌ای که آمار طلاق داره اوج می‌گیره، هنوز کلی راهکار فقهی برای نجات زندگی‌ها هست که کسی بلد نیست؟ اگه این سوالا واستون جذابه، این درس دقیقاً همون چیزیه که بهش نیاز دارین!

توی این ترم چه خبره؟

قراره بریم تو دل دو تا موضوع داغ و مهم فقهی: نکاح و طلاق. اینا فقط یه مشت متن خشک و سنگین نیستن، بلکه همون چیزهایی که روزی به کار خودمون و اطرافیانمون میان.

بخش اول - نکاح: در ادامه مباحث ترم قبل در مورد نکاح، اینجا می‌فهمیم کی می‌تونیم یه عقد رو فسخ کنیم (عیوب موجود فسخ)، حق "قسم" یعنی چی (همون عدالت تو شب‌مانی بین همسرا)، نشوز و شقاق چیه (اگه یه طرف وظایفشو انجام نده یا دعوا بالا بگیره چی میشه و چکار باید بکنیم؟)، اسلام در خانواده، طرف زنه یا مرد؟ از همه مهم‌تر، حقوق بچه‌ها، پدر و مادرا و بحث نفقه رو موشکافی می‌کنیم.

بخش دوم - طلاق: اینجا می‌بینیم طلاق چند نوع داره (رجعی، بائن و ...)، عده چیه؟ چرا باید گذروند؟ حقوق زن و مرد در طلاق چیه؟ و در نهایت با دو مدل خاص طلاق به اسم "خلع" و "مبارات" آشنا می‌شیم.

چرا باید به این درس اهمیت بدیم؟

شاید بگین "خب اینا که تو زندگی روزمره به چه دردم میاد؟" باید بگم خیلی! این درس فقط حفظ کردن چند تا حکم نیست، بلکه قراره یه جورایی اپلیکیشن ذهنی شما رو برای حل مسائل زندگی آپدیت کنه:

۱. **مثل یه وکیل حرفه‌ای عمل کنین:** با دونستن مبانی فقهی، می‌تونین تو مسائل حقوقی خانواده تصمیم‌گیری درست کنین. بدونین حق با کیه، وظیفه کدوم طرف چیه. اینجوری تو زندگیتون هم به درد می‌خوره، هم تو کار و پژوهش.
۲. **رابطه‌هاتون رو ضد زلزله کنین:** می‌فهمین یه رابطه سالم چه اصولی داره و چطور باید پایدار بمونه. این یعنی کاهش احتمال طلاق و دعوای خانوادگی. بیزینس زندگی رو یاد می‌گیرین!
۳. **مشکل‌شناس حرفه‌ای بشین:** با تحلیل اجتماعی این مسائل، ریشه مشکلات خانوادگی جامعه رو می‌بینین و می‌تونین راهکارهای عملی و باحال برای پیشگیری شون بدین.
۴. **مقایسه کن و بدرخش:** این درس بهتون فرصت میده بین فقه و حقوق امروزی مقایسه کنین. ببینین یه موضوع واحد رو چطور از زوایای مختلف میشه نگاه کرد. اینطوری تو بحثا و تحلیل‌ها همیشه یه سر و گردن بالاتری!
۵. **فرهنگ‌ساز شو:** آخرش با این آگاهی‌ها، می‌تونین تو جمع دوستا و فامیل، کلی حرف مفید و کاربردی برای ترویج اخلاق خوب تو روابط بزنین. بشین اینفلوئنسر مثبت خانواده!

تا آخر ترم چی بلد می‌شیم؟

مهارت‌هایی که کس دیگه‌ای نداره!

هدف این درس این نیست که فقط یه عالمه مطلب حفظ کنین و بعد یادتون بره. هدف اینه که تا آخر ترم:

- مثل یه فقیه واقعی برین سراغ کتابایی مثل «اللمعه دمشقیه» یا رساله توضیح المسائل مراجع تقلید و احکام خانواده رو خودتون استخراج کنین. دیگه نیاز نداشته باشین از کسی پرسین "این حکمش چیه؟"
 - مسائل جدید و به‌روز حوزه خانواده (مثل حضانت در شرایط خاص و ...) رو با مبانی فقهی تحلیل کنین.
 - نظرات مختلف فقهی رو بخونین و قدرت تشخیص بهترین نظر رو پیدا کنین.
 - بتونین برنامه برای کاهش مشکلات خانواده در جامعه طراحی کنین. یعنی از تئوری به عمل برسین!
- پس اگه آماده‌این که یه ترم متفاوت، پر از چالش‌های فکری و کلی مهارت کاربردی رو تجربه کنین، بیاین با هم این مسیر رو شروع کنیم. منتظر تونم تو کلاس تا به همه این سوالات جواب بدیم و کلی چیز دیگه که حتی فکرشو نمی‌کنین!

۲- منابع درسی Course Materials

- جزوه درسی بر اساس کتاب "شهید اول، اللمعه دمشقیه"
- رساله توضیح المسائل، استفتائات و سایت مراجع تقلید

۳- تکالیف و نظام ارزشیابی Assignments & Assessment

الف) ۱۰ نمره‌ای که می‌تونن تو طول ترم جمع کنن (ارزشیابی مستمر)

بریم سراغ نمره‌ای که خودت می‌تونن کنترلش کنی! این ۱۰ نمره رو تو طول ترم و با یه کم تلاش می‌تونن بگیری:

۱. تحقیق رو میدونی چجوریه؟ (بخش اول)

آخر هر جلسه از همان درسی که مرور کردیم، بهتون یه مسئله فقهی می‌دم. باید برین سراغ رساله مرجع تقلیدتون و جواب رو پیدا کنین. بعد:

- کتبی: جواب رو یه جا یادداشت کنین، سر جلسه بعد تحویل بدین.

- شفاهی: همون روز توی کلاس، بعضیا تحقیقشونو برای بقیه توضیح می‌دن. هم تمرین خوبی هم کلی نکته از همدیگه یاد می‌گیریم.

۲. هوش مصنوعی رو استخدام کن! (بخش دوم)

از متن‌هایی که تدریس کردم، با کمک هوش مصنوعی (هر مدلش دوست دارین) چند تا سوال شبیه امتحان پایان ترم طراحی می‌کنین. اینجوری:

- با نحوه طراحی سوال آشنا میشین

- می‌فهمین استاد از چی دوست داره سوال بده

- کلی مرور می‌کنین بدون اینکه حس کنین دارین درس می‌خونین!

ب) ۱۰ نمره آخر ترم (امتحان پایان نیم‌سال)

اینجا خبری از حفظ کردن نیست!

سر جلسه امتحان، یه متن عربی می‌دم (از همون متنی که تو ترم خوندم). بعد چند تا سوال از همون متن می‌پرسم. نکته باحالت اینجاست: اگه متن رو بفهمی و مطالبش رو به کیس‌های مطرح شده ربط بدی، راحت نمره کامل می‌گیری.

نیازی نیست کتابو حفظ باشی! اصلاً هدف اینه که ببینیم چقدر می‌تونن یه متن فقهی رو بفهمی؟ پس نگران نباش!

- از اول ترم، نمونه سوال‌های امتحانیو بهتون می‌دم

- تو طول ترم کلی نمونه مشابه رو با هم تمرین می‌کنیم

- همون سوالاتی که با هوش مصنوعی ساختین، خودش بهترین نمونه است.

پس بیا خلاصه کنیم:

عنوان	نمره	سختی
ساخت سوال با هوش مصنوعی	۱۰ نمره	★ (خیلی آسون)
تحقیق هفتگی (کتبی + شفاهی)		★★ (آسون)
امتحان پایان ترم	۱۰ نمره	★★★ (فهمیدن مهمه)

یادت باشه: تو این درس، "فهمیدن" جای "حفظ کردن" رو گرفته. پس اگه اهل حفظ کردن نیستی ولی می‌تونی با منطقی مسائل رو حل کنی، این درس مال توئه!

۴- زمان‌بندی حدودی جلسات Session Scheduling

اینم از برنامه‌مون برای ترم پیش رو. هر جلسه یه ماجرای جدید داریم، پس سعی کنین از قطار عقب نمونین!

جلسه اول: اولین قرارمون کلیات (معرفی درس و روش موفقیت در دانش فقه)

این جلسه همدیگه رو می‌بینیم، می‌فهمیم قراره ترم چجوری پیش بره، و کلی راز و رمز فقه خوندن بهتون یاد می‌دم.

جلسه دوم و سوم: حق با کیه؟ (حق قسم، نشوز و شقاق)

این دو جلسه می‌فهمیم حق "شب‌مانی" بین همسرا چجوریه (قسم)، اگه زن یا شوهر وظایفشونو انجام ندن چی میشه (نشوز)، و اگه دعوا بالا گرفت و کار به اختلاف کشید (شقاق) شرع چی می‌گه. کلی چالش باحال داریم!

جلسه چهارم و پنجم: بچه‌ها تو اولویت‌اند (احکام اولاد تا حضانت)

بریم سراغ حقوق بچه‌ها. از لحظه تولد تا بزرگسالی، پدر و مادر چه وظایفی دارن؟ در طلاق، بچه پیش کدوم بمونه؟

جلسه ششم: پول حلال زندگی (نفقه)

چیا خرج خانواده حساب میشه؟ کی باید بده؟ زن می‌تونه خرجی خودشو از شوهر بگیره؟ این جلسه رو از دست نده!

جلسه هفتم: طلاق (ارکان طلاق و شرایط مطلق و مطلقه)

کی می‌تونه طلاق بده؟ کی رو می‌شه طلاق داد؟ زبونم لال، ولی باید بدونیم! پایه‌ای‌ترین مفاهیم طلاق رو می‌چینیم.

جلسه هشتم: طلاقا چند جورن؟ (اقسام طلاق و احکام آن)

طلاق رجعی، بائن، ... هر کدوم چه فرقی دارن؟ توی این جلسه با دسته‌بندی طلاق‌ها آشنا میشیم.

جلسه نهم: گردش علمی متفاوت! (حضور در کتابخانه و آشنایی با کتب فقهی مرتبط)

این جلسه کلاس نداریم، می‌ریم کتابخونه! با کتابای اصلی فقه و ... آشنا میشیم و لمسشون می‌کنیم.

جلسه دهم: پشیمونی هم راه داره (رجوع و احکام آن)

اگه بعد از طلاق (تو عده) طرفین پشیمون بشن، چه جوری می‌تونن برگردن به زندگی؟ اینجا بحث "رجوع" رو می‌خونیم.

جلسه یازدهم تا سیزدهم: سه‌گانه طلاق! (سایر احکام طلاق)

این جلسات میریم تو عمق ماجرا. هر چی از احکام طلاق مونده، اینجا می‌گیریم. آماده باشین برای کلی نکته و مثال!

جلسه چهاردهم: جدایی به پیشنهاد زن (طلاق خلع)

وقتی زن از شوهرش خوشش نمیاره و می‌خواد جدا شه، چی کار می‌کنه؟ طلاق خلع یعنی چی؟ این جلسه می‌فهمیم.

جلسه پانزدهم: جدایی دونفره! (طلاق مبارات)

اگه هر دو طرف از همدیگه متنفر باشن و بخوان جدا شن، چی؟ طلاق مبارات (یه جورایی طلاق با صلح و صفای دوطرفه)

جلسه شانزدهم: آخر خط؟ (سایر علل انحلال نکاح)

غیر از طلاق، چه چیزایی باعث تموم شدن ازدواج میشن؟ (مثل فوت، فسخ و ...). این جلسه، همه چی رو جمع می‌کنیم.

یا حق